

Aart Bijl

De tijd van de stoombootdiensten

Aart Bijl * De tijd van de stoombootdiensten

Na eeuwen van rustig zeilende of – bij tegenwind door paarden of mensenhanden – voortgetrokken schepen, verschenen vanaf 1825 geleidelijk steeds meer rookpluimen van door stoommachines aangedreven raderschepen op onze binnenwateren. De factor tijd werd steeds belangrijker. De raderstoomboten werden groter, sneller en comfortabeler en vervoerden steeds meer passagiers, goederen en vee.

Na 1850 werden steeds meer houten stoomboten vervangen door ijzeren en kwam er naast de aandrijving met raderen ook die met schroeven. Dit laatste betekende dat ook kleine rivieren en kanalen voor stoomboten bevaarbaar werden.

Vanaf 1870 ontplooiden zich een uitgebreid en dicht verktakt net van stoombootdiensten over de Nederlandse wateren. Steeds meer mensen reisden met dit vervoerssysteem. De concurrentiestrijd met de spoorwegen kon tot de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) glansrijk worden doorstaan. Reizen met de stoomboot betekende op tijd aankomen, perfecte aansluitingen op andere stoombootdiensten, treinen en trams en tenslotte meer comfort dan bij de spoorwegen.

Rond 1900 maakten miljoenen Nederlanders gebruik van de stoombootdiensten. Na de Eerste Wereldoorlog was de bloeitijd echter voorbij. De opkomst van de verbrandingsmotor in het wegverkeer waardoor auto's, autobussen en vrachtwagens het vervoer gaan overnemen, een groeiend aantal fietsers en tenslotte de verbeteringen aan het Nederlandse wegennet met als hoogtepunt de uitbreiding van het Rijkswegennet in de jaren dertig van de 20e eeuw, luidden het einde in van de stoombootdiensten. Het aantal passagiers nam drastisch af.

Na 1950 werden de voor stoom zo kenmerkende rookpluimen op de waterwegen geleidelijk een zeldzaamheid. De tijd van de stoombootdiensten was voorbij. ■

De opkomst van het massavervoer 1825-1950

ISBN/EAN 978-90-800831-5-8
NUR 680 (Algemene geschiedenis)